

בענין:

נצחיה לפינר

נושאת תעודת זהות מס' 000423418
מרחוב קול משה 26, ירושלים 9371532

כיורשת של מר משה לפינר ז"ל
נושא תעודת זהות מס' 000200253

על-ידי באי-כוחה גיל רון, קינן ושות', עורכי-דין
מבית לסין, רחוב ויצמן 32, תל-אביב 6209105
מס' טל': 03-6967676; מס' פקס': 03-6967673

המבקשת

- נ ג ד -

בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

חברה ציבורית מספר 52-003193-1
מרחוב מנחם בגין 132, תל-אביב 6162002

המשיבה

בקשה לאישור תובענה כייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן :

א. לאשר למבקשת להגיש תובענה ייצוגית נגד המשיבה, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן : חוק תובענות ייצוגיות) ;

נוסח התובענה שאת הגשתה מבוקש לאשר מצורף לבקשה זו כנספח 1 ;

ב. לקבוע, בהתאם לסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, כי הקבוצה בשמה מוגשת התובענה הייצוגית כוללת את כל לקוחות המשיבה, אשר חוייבו בתשלום בגין הוצאות גביה, לרבות בגין מכתב התראה של עורך-דין, בסכום העולה על הסכומים המותרים כהוצאות גביה לפי תקנות הבזק (ריבית פיגורים והוצאות גביה), תשמ"ז-1987 (להלן : תקנות הגביה), בין אם התשלום בוצע ישירות למשיבה ובין אם הוא בוצע לעורכי-דין שפעלו מטעמה, כל זאת החל משבע שנים לפני הגשת בקשה זו ועד מועד אישור התובענה כייצוגית ; לחלופין בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה ;

ג. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המבקשת תהיה התובעת הייצוגית וכי באי-כוחה החתומים על בקשה זו יהיו באי-הכוח המייצגים ;

ד. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המעשים המתוארים בבקשה זו מקימים עילות תביעה בגין הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן : פקודת הנזיקין), וזאת בשל הפרת סעיף 11(א) לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 (להלן : חוק התקשורת) והפרת תקנה 2 לתקנות הגביה ; עילת תביעה מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן : חוק עשיית עושר ולא במשפט) ; רשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין ; וכל עילה אחרת שעולה מן העובדות המוצגות בבקשה זו ;

ה. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, כי אלה יהיו הסעדים בתובענה הייצוגית :

(1) השבה לכל אחד מחברי הקבוצה של כל סכום שנגבה בגין הוצאות גביה (לרבות בגין מכתבי התראה) העולה על הסכומים הקבועים בתקנות הגביה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועדי החיוב ועד ההשבה בפועל ;

(2) הטלת איסור על המשיבה לחייב את הלקוחות בהוצאות גביה (לרבות בגין מכתבי התראה) בסכומים העולים על אלה הקבועים בתקנות הגביה ;

(3) מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ; וכן

(4) כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות ;

ו. להורות, בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד, לרבות משלוח הודעות אישיות לחברי הקבוצה, וכי המשיבה תישא בעלות משלוח ההודעות והפרסום ;

ז. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בנוסח המוצע או בכל שינוי עליו בית המשפט הנכבד יחליט, הכל כפי שייראה בעיני בית המשפט הנכבד ראוי לשם ניהול הוגן ויעיל של התובענה הייצוגית והגשמת מטרות חוק תובענות ייצוגיות ;

ח. לחייב את המשיבה בהוצאות ובשכר טרחת עורכי-הדין.

חלק ראשון - מבוא

1. על פי סעיף 16 לחוק התקשורת, שר התקשורת רשאי לקבוע את הוצאות הגביה שמותר למשיבה לגבות על תשלום עבור שירות בזק שלא בוצע במועד. בהתאם לכך נקבע, בתקנה 2(2) לתקנות הגביה, כי המשיבה רשאית לגבות עבור שירות בזק שלא סולק במועד שצויין בחשבון, סכום של 10 ש"ח בלבד, ואם הטיפול בגביה נבע משיק שלא כובד – 25.40 ש"ח בלבד, ואם הוא נבע מהוראות קבע שלא כובדה – 14.20 ש"ח בלבד.
2. המשיבה מפרה את התקנות. כחלק ממערך הגביה שלה, היא מפעילה עורכי-דין, אשר פועלים לגביית החוב. עורכי-הדין דורשים מהלקוחות סכומים גבוהים ביותר בגין הוצאות גביה, לרבות עבור מכתבי ההתראה שהם שולחים. סכומים אלה נגבים מעבר לסכומים הקבועים בתקנות הגביה. במקרה של המבקשת, נגבה סכום של 170 ש"ח ביתר. החיוב הנוסף כונה "הוצאות התראה". ייתכן כי עורכי-דין שונים עושים שימוש בשמות אחרים.
3. מדובר בהוצאות גביה לכל דבר ועניין. אסור למשיבה לגבות הוצאות גביה בחריגה מהקבוע בתקנות הגביה. המשיבה מפרה חובה זו.
4. הוצאות הגביה הקבועות בתקנות הגביה נועדו, בין היתר, לשמור על יחס סביר בין סכום החוב לבין הוצאות הגביה. בהפרת המגבלות הקבועות בתקנות, המשיבה מאבדת כל רסן, ומתירה לעצמה לגבות סכומים בלתי-סבירים. כך למשל, במקרה של המבקשת, הוצאות הגביה שוות כמחצית מהחוב. זוהי תוצאה לא סבירה, אותה תקנות הגביה באות למנוע.
5. התביעה הייצוגית שמבוקש לאשר נועדה לגרום למשיבה לפעול בהתאם לתקנות הגביה ולהפסיק את גביית היתר וכן להשיב ללקוחות את הכספים שנגבו מהם שלא כדין. תביעה ייצוגית גם תרתיע את המשיבה מפני מעשים דומים בעתיד.
6. זהו מקרה מתאים ביותר לבירור בדרך של תביעה ייצוגית. הנזק האישי של חברי קבוצה רבים קטן למדי. הם לא יכולים לנהל בגין סכום כזה הליך משפטי נגד המשיבה. מנגד, המשיבה מפיקה רווח גדול מהתנהלותה, ויש לה אינטרס להמשיך בכך. התביעה הייצוגית תחסום מפניה אפשרות זו.

חלק שני - המשיבה מחייבת לקוחות בהוצאות התראה בניגוד לדין

7. המשיבה היא חברה ציבורית, העוסקת במתן שירותי טלפוניה ארציים ובינלאומיים ושירותי אינטרנט. המשיבה פועלת בהתאם לחוק התקשורת, ומכוח רשיונות שניתנו לה לפי סעיף 46 לחוק התקשורת. המשיבה מחייבת את לקוחותיה בתשלום חודשי או דו-חודשי בגין השירותים.
8. סעיף 16 לחוק התקשורת מסמך את שר התקשורת "לקבוע בתקנות חובה ותנאים לתשלום ריבית פיגורים, הפרשי הצמדה והוצאות גביה על תשלומים המגיעים בעד שירותי בזק ואשר לא שולמו במועד שנקבע לכך".
9. מתוקף הסמכות שניתנה לו בסעיף 16 לחוק התקשורת, התקין שר התקשורת את תקנות הגביה.

10. תקנה 2 לתקנות הגביה מורה כך -

"על תשלום בעד שירות בזק שלא סולק במועד שנקבע לכך בחשבון ייוספו לסכום הנקוב בחשבון -

(1) ריבית פיגורים לימי החוב, יחסית למספר הימים ;

(2) הוצאות גביה בסך 10.00 שקלים חדשים ואם הטיפול בגביה נבע -

(א) משיק שלא כובד - 25.40 שקלים חדשים ;

(ב) מהוראת קבע שלא כובדה בידי הבנק - 14.20 שקלים חדשים".

11. תקנה 2 לתקנות הגביה קובעת את הוצאות הגביה שהמשיבה רשאית לגבות עקב אי-תשלום חשבון במועד. במקרה כזה מותר למשיבה לגבות סכום של 10 ש"ח בלבד, ואם הטיפול בגביה נבע משיק שלא כובד - 25.40 ש"ח בלבד, ואם הוא נבע מהוראות קבע שלא כובדה - 14.20 ש"ח בלבד.

12. אלה הסכומים היחידים שמותר למשיבה לגבות עבור פעולות הגביה.

13. המשיבה שולחת ללקוחותיה הודעות תשלום. כאשר התשלום לא מבוצע במועד המשיבה שולחת ללקוח הודעת חוב, ומוסיפה לגובה החוב הוצאות גביה בהתאם לתקנות הגביה. אם החוב עדיין לא משולם, המשיבה מעבירה את הטיפול בחוב לעורכי-דין. אלה פונים אל הלקוח במכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים. הלקוח נדרש לשלם את סכום החוב, ונוסף על כך הוצאות גביה, לרבות בגין משלוח מכתב ההתראה. התשלום שנדרש עולה על המותר לפי תקנות הגביה.

14. משלוח מכתב התראה של עורך-דין, מהווה פעולת גביה לכל דבר ועניין. הדבר מובן מאליו. קשה לחשוב על הוצאת גביה מובהקת יותר. סוגיה הקרובה לכך נדונה בת"צ (מחוזי מרכז) 5731-08-07 **קיכל נ' בזק** - **החברה הישראלית לתקשורת בע"מ** (פורסם בנבו, 7.3.2010) (להלן: עניין **קיכל**). באותו מקרה עלתה לדיון השאלה, האם ניתן לחייב בהוצאות גביה, גם כאשר לא בוצעה פעולת גביה אל מול הלקוח. על רקע זה, נאמר בפסק הדין כי "... אין מחלוקת כי בזק רשאית לחייב בהוצאות גביה אם הוציאה ללקוח התראה בגין אי התשלום" (פסקה 21).

15. עוד נקבע בעניין **קיכל** כי "אכן, מרגע שנקטה בזק בפעולות גביה ממשיות (כגון משלוח מכתב התראה), זכאית היא לתבוע את דמי הגביה הקבועים בתקנות בזק, וזאת אף אם בדיעבד יתברר שפעולות גביה אלה כלל לא היו נחוצות (כגון שהלקוח פרע את חובו לפני שקיבל את מכתב ההתראה)" (פסקה 29).

16. בת"צ (מחוזי מרכז) 32151-10-11 **פליק ז"ל נ' הוט - מערכות תקשורת בע"מ** (פורסם בנבו, 19.12.2019) (להלן: עניין **פליק**), נדונה חריגה של חברות תקשורת ממגבלת הוצאות הגביה שנקבעה ברישיונותיהן, בשיעור של 10% מסכום החוב. ההליך הסתיים בהסדר פשרה. היועץ המשפטי לממשלה התבקש למסור את עמדתו. היועץ המשפטי קבע כי "... המועצה למדה על מנהגה של הוט לגבות ממנויה תשלומים העולים על הסכום המרבי לחיוב בגין הוצאות גביה, לרבות שכ"ט עורכי דינה ..." (סעיף 23). כמו כן, נקבע כי "... והמדינה נותרה עקבית בעמדתה לאורך כל השנים - כשם שעורך דין חיצוני כפוף לשיעור הגביה המירבי הקבוע בתקנה כך הוא גם כפוף לשיעור המירבי הזהה הקבוע ברישיון. כל גביה מעבר לכך - אינה כדין" (סעיף 36).

עמדת היועץ המשפטי לממשלה בנוגע להסדר פשרה בעניין פליק מצורפת לבקשה זו כנספח 2.

17. דברים אלה מאשרים שוב - משלוח מכתב התראה מהווה פעולת גביה לכל דבר ועניין. על כן, משנשלחו הודעות חוב ומכתבי התראה על ידי המשיבה ובאמצעות עורכי דינה, זכאית המשיבה לדרוש תשלום עבור הוצאות גביה. זכאות זו מוגבלת, כמובן, לסכום שמותר לגבות לפי תקנות הגביה.
18. המשיבה, באמצעות עורכי דינה, מבצעת גביה החורגת מהמותר לה בתקנות הגביה.
19. המבקשת היא יורשת של מר משה לפינר ז"ל. מר לפינר ז"ל נפטר ביום 26 בפברואר 2015. מר לפינר היה לקוח של המשיבה מיום היווסדה (מספר לקוח 11106063/1, מספר קו 02-6792324).
- צו ירושה של המנוח מר משה לפינר ז"ל מצורף לבקשה זו כנספח 3.
20. ביום 30 ביוני 2018 המשיבה שלחה למר לפינר הודעת חוב, בה נדרש תשלום לפי חשבונית שטרם שולמה, בסכום של 37.79 ש"ח. בחודשים העוקבים המשיבה שלחה הודעות חוב נוספות, עבור חובות שנוצרו בהם. ביום 30 ביולי 2018 המשיבה שלחה הודעת חוב בגין סכום של 37.79 ש"ח, וביום 30 באוגוסט 2018 - בגין סכום של 75.58 ש"ח - עבור החובות שהצטברו עד למועד זה. ביום 4 באוקטובר 2018 המשיבה שלחה הודעת חוב בגין סכום של 37.79 ש"ח, וביום 30 באוקטובר 2018 - בגין סכום של 37.79 ש"ח.
- הודעות החוב שהמשיבה שלחה בימים 30 ביוני, 30 ביולי, 30 באוגוסט, 4 באוקטובר ו-30 באוקטובר 2018 מצורפות לבקשה זו כנספח 4.
21. ביום 9 בדצמבר 2018 המשיבה שלחה למר לפינר הודעת חוב, בה נדרש תשלום של 343.17 ש"ח. הדרישה כללה, בין השאר, תשלום בגין אי-החזרת מכשיר מודם לאחר ניתוק, בסכום של 84.61 ש"ח, תשלום חשבוניות קודמות בסכום של 196.58 ש"ח, וכן חיוב בהוצאות גביה בסך 40 ש"ח בגין ארבע החשבוניות שלא שולמו במועד - 10 ש"ח בגין כל חשבונית, בהתאם לתקנות הגביה.
- הודעת החוב שהמשיבה שלחה ביום 9 בדצמבר 2018 מצורפת לבקשה זו כנספח 5.
22. לאחר שהתשלום לא בוצע, המשיבה העבירה את הטיפול בחוב לעורך-דין חיצוני. ביום 3 בינואר 2019 משרד עורכי-הדין אליהו מלך ושות' פנה בשם המשיבה אל מר לפינר, במכתב שכותרתו "דרישה והתראה לפני נקיטת הליכים משפטיים". בסעיף 1 למכתב נאמר כך -

"על פי רישומי מרשטנו הינך חייב/ת סך של 513.17 ₪ (להלן: 'החוב'). לפי הפירוט להלן:
יתרת קרן: 343.17 ₪
הוצאות התראה: 170.00 ₪"

מכתב דרישה והתראה לפני נקיטת הליכים משפטיים מצורף לבקשה זו כנספח 6.
23. עוד נאמר במכתב שאם החוב ישולם תוך שבוע, הוצאות ההתראה יעמדו על 70 ש"ח בלבד.
24. ביום 18 בפברואר 2019 שולם החוב. התשלום כלל את יתרת הקרן בסכום של 343.17 ש"ח, הכוללת גם הוצאות גביה בסכום של 40 ש"ח בגין ארבע חשבוניות שלא שולמו במועד, וכן תשלום נוסף עבור הוצאות התראה בסכום של 170 ש"ח. באותו יום נשלח מכתב על ידי משרד עורכי-הדין אליהו מלך ושות', המאשר את סגירת התיק שבטיפולו.
- הודעה על סגירת תיק מיום 18 בפברואר 2019 מצורפת לבקשה זו כנספח 7.
25. עולה מהתנהלות זו מצב ברור. מותר למשיבה לחייב לקוחות בהוצאות גביה, רק בגבולות הקבועים בתקנות הגביה. המשיבה מחייבת את הלקוחות עבור הוצאות גביה בסכומים החורגים מכך.

26. ברור כי לא מדובר בהתנהלות חריגה ביחס למבקשת, כי אם בשיטה סדורה של המשיבה לחיוב לקוחותיה בהוצאות גביה החורגות מן המותר בתקנות הגביה. אין כל סיבה להניח כי דווקא במקרה של המבקשת נדרש תשלום הוצאות התראה, ולא נעשה כך במקרים אחרים.

חלק שלישי - עילות תביעה

27. מעשי המשיבה מקימים לחברי הקבוצה שלל עילות תביעה.
28. סעיף 16 לחוק התקשורת מסמך את שר התקשורת "לקבוע בתקנות חובה ותנאים לתשלום ריבית פיגורים, הפרשי הצמדה והוצאות גביה על תשלומים המגיעים בעד שירותי בזק ואשר לא שולמו במועד שנקבע לכך". בתקנה 2 לתקנות הגביה נקבעו הוצאות הגביה המותרות. סעיף 11(א) לחוק התקשורת קובע כי "בעל רישיון יבצע פעולות בזק ויתן שירותי בזק באורח תקין וסדיר על פי הרשיון שהוענק לו ועל פי התקנות והכללים שנקבעו לפי חוק זה".
29. המשיבה מפרה הוראות חוק אלה. היא דורשת מהלקוחות, ואף מקבלת מהם, הוצאות גביה בסכומים העולים על אלה שקבועים בתקנות הגביה.
30. הפרה זו מקימה לחברי הקבוצה עילת תביעה של הפרת חובה חקוקה. סעיף 63 לפקודת הנזיקין מורה כי "מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו".
31. תקנות הגביה וחוק התקשורת נועדו להגן על חברי הקבוצה מפני חיובים בלתי סבירים בסכומים גבוהים. תשלום סכומים החורגים מהמותר לפי תקנות הגביה הוא הנזק שאליו התכוון החיקוק. על כן, קמה לחברי הקבוצה עילת תביעה בשל הפרת חובה חקוקה.
32. המשיבה עושה עושר ולא במשפט על חשבון הלקוחות חברי הקבוצה. תקנות הגביה קובעות את הסכומים שמותר למשיבה לגבות. כל גביה מעבר לכך מנוגדת לדין. בדרך זו המשיבה מקבלת שלא על פי זכות שבדין נכס וטובת הנאה, שבאים לה מאדם אחר – הלקוחות. על כן המשיבה חייבת להשיב את הזכיה, כאמור בסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט.
33. מעשי המשיבה מקימים לחברי הקבוצה עילת תביעה גם מכוח עוולת הרשלנות. סעיף 35 לפקודת הנזיקין מורה כי "עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עוולה". חברה סבירה שמספקת שירותי תקשורת, אשר חל עליה דבר חקיקה שמגביל את הוצאות הגביה, לא הייתה מחייבת בהוצאות גביה מעבר לסכומים שמותרים לה בתקנות. על כן, החיוב מקים עילת תביעה מכח עוולת הרשלנות.
34. הנה, מעשי המשיבה מקימים לחברי הקבוצה שלל עילות תביעה, כולן מבוססות היטב.

חלק רביעי - הסעדים

35. עילות התביעה מזכות את חברי הקבוצה בסעדים הבאים :

- 35.1 השבה לכל אחד מחברי הקבוצה של כל סכום שנגבה בגין הוצאות גביה (לרבות בגין מכתבי התראה) העולה על הסכומים הקבועים בתקנות הגביה; בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועדי החיוב ועד ההשבה בפועל;
- 35.2 הטלת איסור על המשיבה לחייב את הלקוחות בהוצאות גביה (לרבות בגין מכתבי התראה) בסכומים העולים על אלה הקבועים בתקנות הגביה; וכן
- 35.3 מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין.
36. הנזק של המבקשת עומד על סכום נומינלי של 170 ש"ח (נספחים 6 ו-7 לבקשה זו). סעיף 4(ב) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לענין סעיף זה, כאשר אחד מיסודות העילה הוא נזק – (1) בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)(1) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק". המבקשת עומדת בדרישה זו.
37. המבקשת לא יכולה להעריך את הנזק הכולל שנגרם לקבוצה. המשיבה היא חברת התקשורת הגדולה בישראל, והיא משרתת מספר עצום של לקוחות. על כן, ודאי מדובר בסכום של מיליוני ש"ח, ויותר מכך.
38. לחלופין, מבוקש להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות.
39. בהתאם לתקנות 2(א)(11) ו-2(א)(12) לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010, יש לציין בבקשת אישור את הגמול ושכר הטרחה המבוקשים. המבקשת עותרת לקבוע גמול בשיעור של 7.5% משווי ההטבה לציבור (בתוספת מס ערך מוסף, אם חל), ושכר טרחה לפי השיעורים שנקבעו בהחלטת בית המשפט העליון בע"א 2046/10 שמש נ' רייכרט (פורסם בנבו, 23.5.2012). באותו ענין נקבע כי "על כל סכום שנגבה בפועל עד ל-5 מיליון ש"ח, ייפסק לטובת בא-הכוח המייצג שכר טרחה בשיעור של 25%; על כל סכום שנגבה בפועל בין 5 מיליון ש"ח עד ל-10 מיליון ש"ח ייפסק שכר טרחה בשיעור של 20%; ועל כל סכום שנגבה בפועל מעל 10 מיליון ש"ח, ייפסק שכר טרחה בשיעור של 15%" (פסקה 16). הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים חיוב שיוטל בדיון בבקשת האישור.

חלק חמישי - מתקיימים כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית

40. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר תובענה זו, לפי חוק תובענות ייצוגיות. תובענה זו ממלאת בבירור אחר כל התנאים הדרושים לצורך אישורה כתובענה ייצוגית.
41. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית...". בפרט 1 לתוספת השנייה נקבעה הקטגוריה הבאה – "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח". על כן ניתן להגיש תביעה ייצוגית בענייננו.
42. סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן: (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה...".

43. הראינו כי המבקשת אוזרת בעילת תביעה כלפי המשיבה. על כן היא רשאית להגיש תובענה ייצוגית נגדה.
44. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה: (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין; (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; ... (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב". הבקשה ממלאת אחר דרישות אלה.
45. היסודות של עילות התביעה משותפים למבקשת ולכל חברי הקבוצה. המשיבה פועלת באותו אופן כלפי כל חברי הקבוצה. במקרה של תשלום שלא סולק במועד ושליחת מכתב התראה, המשיבה, באמצעות עורכי-דינה, מחייבת את הלקוחות בהוצאות גביה בסכום העולה על הסכומים המותרים בתקנות. על כן, הנסיבות המגבשות את עילות התביעה משותפות לכל חברי הקבוצה.
46. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט, המשותפות לכלל חברי הקבוצה. לשם ברור עילת התביעה בית המשפט יידרש לדון ולהכריע בשאלות הבאות – האם המשיבה זכאית לחייב בהוצאות התראה בסכום העולה על הסכומים המותרים בתקנות הגביה; האם החיוב מקים לחברי הקבוצה עילות תביעה; האם על המשיבה להשיב לחברי הקבוצה את הסכומים שהיא גבתה; ועוד. המסכת העובדתית והמשפטית, עליה מבוססת הבקשה, משותפת למבקשת ולכל קבוצת התובעים.
47. נוכח הנימוקים שהוצגו, ברור כי קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת חברי הקבוצה, ואף למעלה מכך.
48. תביעה ייצוגית תעמיד את הדרך היעילה וההוגנת להכרעה בענין. הנזק שנגרם לכל אחד מחברי הקבוצה קטן. הוא לא מתאים לניהול הליך משפטי, ודאי לא נגד גוף רב עצמה כמו המשיבה. לכן, יש לקיים את הבירור בתביעה ייצוגית.
49. ענינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב. המבקשת פועלת על מנת לתקן את הליקויים בהתנהלות המשיבה, ולהשיג סעד הולם עבור חברי הקבוצה. האינטרסים של המבקשת זהים לאלה של כלל חברי הקבוצה.
50. לסיכום, כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית מתקיימים בבירור.

חלק שישי - סוף דבר

51. לפני הגשת בקשה זו בוצע עבור המבקשת עיון בפנקס התובענות הייצוגיות. מהעיון עולה כי בת"צ (מחוזי חיפה) 62263-11-17 מריח נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (פורסם בנבו, 9.5.2018), נדונה טענה, לפיה המשיבה איננה רשאית לדרוש תשלום עבור משלוח מכתב התראה, טרם נקיטת הליך הוצאה לפועל. אותו הליך הסתיים בהסתלקות. הטענה שהועלתה שם שונה במהותה מהטענות שהמבקשת מעלה בהליך זה. באותו הליך נדונו עניינים הנוגעים להליכי הוצאה לפועל, ולא המגבלות הקבועות בתקנות הגביה. מדובר בעילת תביעה שונה לחלוטין.

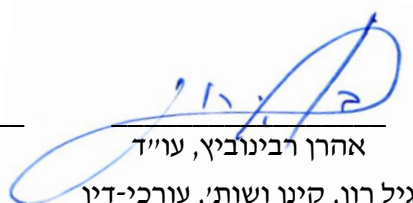
52. ועוד, בת"צ 6346-09-16 לפינר נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (פורסם בנבו, 29.4.2018), נדונה טענה בנוגע לפרשנות תקנות הגביה. מדובר בהליך שהמבקשת נקטה, והיא מיוצגת בו על ידי באי-כוחה בהליך זה. כפי שהמבקשת הראתה באותו הליך, אין להוסיף את סכום הבסיס של הוצאות הגביה (10 ש"ח), לסכום שיש לשלם במקרה של אי-כיבוד שיק או הוראת קבע (25.40 ש"ח ו-14.20 ש"ח, בהתאמה). בקשת אישור זו התקבלה, ערעור על כך לא הוגש, והתביעה מתבררת בפני בית המשפט הנכבד. מדובר בטענות שונות מאלה שנדונות בבקשת האישור שבפנינו, המתייחסות לפריטי חיוב אחרים.

53. לסיכום, המשיבה פועלת מכוח הוראות חוק התקשורת, אשר מטילות עליה מגבלות בקשר להוצאות הגביה. כאשר המשיבה שולחת ללקוחות מכתבי התראה באמצעות עורכי-דין חיצוניים, היא חורגת מהמגבלות הקבועות בחוק. בדרך זו המשיבה גובה כספים שלא כדין. יש לשים סוף להתנהלות זו, ולהשיב את הכספים שנגבו באופן לא חוקי.

54. בקשה זו נתמכת בתצהיר המבקשת, המאמת את העובדות המופיעות בה.

55. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר את התביעה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, ולהורות כמבוקש בראשית הבקשה.

56. מן הדין ומן הצדק לקבל את הבקשה.

 יעל שחר, עו"ד	 אהרן רבינוביץ, עו"ד	 גיל רון, עו"ד
גיל רון, קינן ושות', עורכי-דין		
באי-כוח המבקשת		

תל אביב, 23 במרץ 2020.